

ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΥΓΟΥ 2019

2019 ΕΣΟΔΕΙΑ ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ

Πολλές περιοχές μιλούν για την καλύτερη χρονιά των 20 τελευταίων χρονιών. Οι βροχοπτώσεις και η πολύ καλή κατανομή τους μέσα στο χρόνο εφοδίασαν αρκετά καλά τα φυτά με νερό ώστε να ανταπεξέλθουν στην ξηρή θερμή περίοδο του Ιουλίου – Αυγούστου που εφέτος ήταν χωρίς καύσωνες.

Τα σταφύλια ήταν απολύτως υγιή ενώ ο τρυγητός ήταν γενικά πιο όψιμος από πέρσι επανερχόμενος σε κανονικούς φυσιολογικούς χρόνους ωριμότητας.

Το κύριο χαρακτηριστικό της σπουδαίας ποιοτικής υπεροχής της φετινής χρονιάς, πέραν της άψογης υγείας του σταφυλιού, ήταν η πρωτοφανής για μεσογειακούς αμπελώνες ικανή οξύτητα που χαρίζει φρέσκα αρώματα, δροσερότητα, και ικανότητα παλαίωσης.

Η παραγωγή, παρότι κινείται σε φυσιολογικά επίπεδα, παραμένει ελλειμματική για τις ανάγκες της χώρας.

Σημαντικές διαφοροποιήσεις στο ύψος της παραγωγής κατεγράφησαν στη Μακεδονία και στα νησιά του Αιγαίου με μειωμένη παραγωγή, και επιπλέον στο Αιγαίο με εξαιρετική πρωιμότητα ιδιαίτερα σε Πάρο και Σαντορίνη.

Ειδικότερα η Σαντορίνη, με σπουδαία βεβαίως ποιότητα, άγγιξε πρωτοφανή χαμηλά στην παραγωγή σταφυλιού, κρούοντας το κουδούνι συναγερμού για την αιχμή του δόρατος του Ελληνικού αμπελώνα.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΜΑΡΩΝΕΙΑ

Ο σωστός προγραμματισμός και οι καίριες αποφάσεις στη διαχείριση των κλιματολογικών συνθηκών συνέβαλλαν σε μειωμένη, αλλά υψηλής ποιότητας παραγωγή. Αναμένονται φρέσκα, τραγανά και αρωματικά λευκά και ροζέ κρασιά, ενώ τα ερυθρά διακρίνονται από έντονο φρουτώδη χαρακτήρα και εξαιρετική φαινολική ωρίμαση.

ΔΡΑΜΑ

Οι καιρικές συνθήκες στην ευρύτερη περιοχή της Δράμας εξελίχθηκαν με ήπιες θερμοκρασίες και λίγες βροχές για τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2018, τους υπόλοιπους μήνες του χειμώνα οι θερμοκρασίες ήταν αρκετά χαμηλές. Αυτό ήταν κάτι που δεν επηρέασε τον αμπελώνα.

Την άνοιξη οι θερμοκρασίες ήταν λίγο πιο ανεβασμένες και αυτό οδήγησε σε μια καλή καρπόδεση. Στη διάρκεια του καλοκαιριού τον Ιούνιο 2019 και μέχρι τα μέσα Ιουλίου 2019 υπήρχαν πολλές βροχές σχεδόν καθημερινές και αυτό οδήγησε στην οψιμότητα του φετινού τρύγου. Κατά τους ίδιους μήνες υπήρχαν αρκετές χαλαζοπτώσεις οι οποίες επηρέασαν σε ένα ποσοστό τους αμπελώνες.

Υπήρξε μια μείωση στην ποσότητα της παραγωγής εξ αιτίας αυτών, γεγονός που οδήγησε σε καλύτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά αυτών των σταφυλιών. Η αυξημένη υγρασία διατήρησε πολύ καλά τα επίπεδα της οξύτητας.

Προβλέπεται μια εξαιρετική χρονιά με πλούσιο τανικό και φαινολικό δυναμικό για τις ερυθρές ποικιλίες και ωραίες οξύτητες και φρουτώδη αρώματα στις λευκές.

ΠΑΓΓΑΙΟ

Η έναρξη της βλαστικής περιόδου των αμπελιών στους πρόποδες του Παγγαίου έγινε το πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου. Στη συνέχεια η άνοιξη και το καλοκαίρι ήταν πολύ δροσερά, με αρκετές βροχές που εξασφάλισαν τη σωστή ποσότητα νερού για την ανάπτυξη της αμπέλου, χωρίς την ανάπτυξη ασθενειών.

Η ωρίμαση των σταφυλιών ξεκίνησε το τελευταίο δεκαήμερο του μήνα. Οι καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης και του τρυγητού

(καλός καιρός χωρίς βροχές), οδήγησαν σε λευκούς οίνους ιδιαίτερα αρωματικούς, με καλή οξύτητα και πολύ καλή δομή.

Ο τρυγητός των ερυθρών ποικιλιών άρχισε στις 20 Αυγούστου. και ολοκληρώθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου.

Οι ερυθροί οίνοι που θα παραχθούν αναμένεται να είναι αρωματικοί, φρουτώδεις, με έντονο χρώμα και υψηλή παρουσία φαινολικών συστατικών, βελούδινη αίσθηση και εξαιρετική δομή, που θα τους χαρίσει μεγάλη δυνατότητα παλαιώσης.

Γενικά, η εσοδεία του 2019 θα χαρίσει οίνους υψηλής ποιότητας, που θα χαρακτηρίζονται από πλούσια, αρωματική και βελούδινη γεύση, που οφείλεται στις συνθήκες ωρίμανσης των σταφυλιών και στη χαμηλή στρεμματική απόδοση. Η ποσότητα αναμένεται να είναι 5-10% μικρότερη.

ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ , ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Ο τρύγος κυμάνθηκε σε υψηλά ποιοτικά επίπεδα. Τα αποζυμωμένα λευκά και ροζέ κρασιά διακρίνονται για την ποικιλιακή αρωματική ένταση και την υψηλή οξύτητα, ενώ τα ερυθρά για την αρωματική συμπύκνωση και την καλή δομή.

ΕΠΙΑΝΟΜΗ

Η φετινή χρονιά κινήθηκε σε φυσιολογικούς χρόνους ωρίμανσης. Χαρακτηρίστηκε από έναν κρύο χειμώνα, με μακρά περίοδο χιονιά, χωρίς όμως ακραίες θερμοκρασίες.

Κατά τον Μάιο και τον Ιούνιο σημειώθηκαν ελάχιστες βροχοπτώσεις και οι θερμοκρασίες κυμάνθηκαν σε φυσιολογικά για την εποχή επίπεδα.

Ο τρύγος κύλησε ομαλά, χωρίς προβλήματα. Για τα λευκά ξεκίνησε στις 12 Αυγούστου ενώ στις 16 Αυγούστου ξεκίνησε ο τρύγος των ερυθρών.

Γενικά, οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά τον τρύγο ευνόησαν την φαινολική ωρίμανση με αποτέλεσμα οι όψιμες ποικιλίες, όπως το Εινόμαυρο, να ωριμάσουν υπό ιδανικές συνθήκες.

Σημειώθηκε μικρή αύξηση στα λευκά και μικρή μείωση στα ερυθρά σε σχέση με πέρσι (γύρω στο 5%).

Η φετινή χρονιά ήταν εξαιρετική. Τα λευκά κρασιά εμφανίζουν πλούσια ποικιλιακά αρώματα, γεμάτη γεύση και εξαιρετικές οξύτητες, ενώ τα ερυθρά εξαιρετική φαινολική ωρίμανση, συμπύκνωση σε ποικιλιακά αρώματα και πολύ καλή δομή. Ίσως η καλύτερη χρονιά τα τελευταία 20 χρόνια.

ΝΑΟΥΣΑ

Ο περκασμός ξεκίνησε μετά τα μέσα Ιούλη, οψιμότερα κατά 10 μέρες σε σχέση με το 2018. Ο καιρός σε όλη τη διάρκεια της περιόδου περκασμός-ωρίμανση ήταν ζεστός, χωρίς όμως ακραίες θερμοκρασίες, ενώ οι βροχοπτώσεις ήταν ελάχιστες. Η έλλειψη ακραίων θερμοκρασιών και η διαφορά ημερήσιας και νυκτερινής θερμοκρασίας βοήθησε τις ποικιλίες να διατηρήσουν την οξύτητά τους, αλλά και να ωριμάσουν φαινολικά.

Σε ότι αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, τα κρασιά των πρώιμων ερυθρών ποικιλιών που έχουν αποζυμώσει είναι υψηλόβαθμα, με καλή οξύτητα, καλό χρώμα, και εξαιρετικά αρώματα. Το Ξινόμαυρο, δεν έχει ακόμη αποζυμώσει, μοιάζει όμως εξαιρετικά καλό, με πολύ καλό φαινολικό δυναμικό, εξαιρετικά αρώματα και καλό χρώμα.

Εκδηλώθηκε φέτος μεγαλύτερη ζημιά από αγριογούρουνα σε σχέση με προηγούμενες χρονιές σε μεμονωμένα τεμάχια. Πρόκειται για χρονιά που θα δώσει εξαιρετική ένταση χρώματος και αλκοολικούς βαθμούς 12-12.5%.

ΑΜΥΝΤΑΙΟ

Κατά την διάρκεια του έτους οι καιρικές συνθήκες δεν παρουσίασαν ακραίες θερμοκρασίες κατά τους χειμερινούς μήνες, αλλά υπήρχε μεγάλη διάρκεια χιονοπτώσεων / χιονοκάλυψης με αποτέλεσμα να υπάρχει μια σχετικά μικρή οψίμηση. Ο Απρίλιος, ο Μάιος και ο Ιούνιος στη συνέχεια έδωσαν δυνατές και πολλές βροχές που αναπλήρωσαν τα υδατικά αποθέματα στο έδαφος.

Οι εξαιρετικές συνθήκες όμως του Αυγούστου και του Σεπτεμβρίου, πρώιμισαν την ωρίμανση των πρώιμων ποικιλιών που τρυγήθηκαν στις ίδιες ημερομηνίες με πέρσι, ενώ η πτώση της θερμοκρασίας και η ανομβρία του Σεπτεμβρίου καθυστέρησαν την ωρίμανση των όψιμων ποικιλιών, οι οποίες τρυγήθηκαν οψιμότερα σε σχέση με το 2018.

Οι περισσότερες ποικιλίες του Αμυνταίου είχαν μειωμένη παραγωγή σε σχέση με την περσινή χρονιά κατά 10-20%.

Ποιοτικά οι λευκές ποικιλίες είναι έντονα αρωματικές με πολύ καλή οξύτητα, όπως και οι πρώιμες ερυθρές, ενώ τόσο ο Ροδίτης, όσο και το Ξινόμαυρο τρυγήθηκαν σε πολύ καλά επίπεδα ωριμότητας, εφάμιλλα του 2018.

Οι τιμές, όπως στις περισσότερες αμπελοοινικές περιοχές που παρατηρήθηκε σημαντική μείωση της σταφυλοπαραγωγής έτσι και στο Αμύνταιο, σημείωσαν μία αύξηση της τάξης του 10-20%.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΜΕΤΣΟΒΟ

Το 2019 ο χειμώνας ήταν πιο αρκετά βαρύς. Οι χιονοπτώσεις ήταν έντονες σε όλη τη διάρκεια του χειμώνα και η διάρκεια τους ήταν μακρύτερη καθιστώντας την άνοιξη αρκετά κρύα. Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω η έναρξη του βλαστικού κύκλου καθυστέρησε. Οι θερινοί μήνες κύλησαν με κανονικές θερμοκρασίες για την περιοχή, με ολική απουσία βροχοπτώσεων. Συνολικά το 2019 ήταν μία όψιμη χρονιά. Ο Σεπτέμβρης ήταν αρκετά ξηρός και ζεστός μήνας και τελικά ο τρύγος να λαμβάνει χώρα σε κανονικές για την εποχή ημερομηνίες.

Γενικά ο τρύγος το σταφυλιών έλαβε χώρα περίπου 10-15 ημέρες πιο όψιμα σε σχέση με το 2018. Όλα τα σταφύλια ήταν σε άριστη υγιεινή κατάσταση.

Η παραγωγή κυμάνθηκε περίπου στα 300-400 kg/στρέμμα αναλόγως της ποικιλίας, ελαφρά αυξημένη σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Οι πρώτες ενδείξεις δείχνουν ότι θα έχουμε μια εξαιρετική χρονιά για τα ερυθρά κρασιά, με καλό φαινολικό δυναμικό και υψηλές οξύτητες ενώ τα λευκά δείχνουν πολύ έντονο αρωματικό χαρακτήρα και εκφραστικότητα στο στόμα.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΡΑΨΑΝΗ

Ο τρύγος ξεκίνησε στις 19 Σεπτεμβρίου. Συνολικά καταγράφηκε οψίμιση κατά 10 ημέρες επαναφέροντας τα σταφύλια στη φυσιολογική εποχή ωρίμασης.

Τα σταφύλια ήταν υγιή, με φαινολικό δυναμικό, έντονο φρούτο, καλή χρωματική ένταση και υψηλό δυναμικό αλκοολικό τίτλο.

ΜΕΤΕΩΡΑ

Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν τη χρονιά του ήταν οι συνηθισμένες για την περιοχή. Ο χειμώνας ήταν βαρύς, με χαμηλές θερμοκρασίες, χιόνια και παγετό.

Η άνοιξη ήταν όψιμη με κανονικές βροχές και θερμοκρασίες για την εποχή. Οι καιρικές συνθήκες υπήρξαν ιδανικές στον τρύγο με καλές θερμοκρασίες, χωρίς καύσωνες και δροσερές νύχτες.

Οι λευκές ποικιλίες ωρίμασαν στην κανονική περίοδο έχοντας έντονα αρώματα και καλή οξύτητα, καθώς στην έναρξη του καλοκαιριού είχαμε τις απαραίτητες βροχοπτώσεις ενώ κατά την περίοδο του περκασμού ο καιρός ήταν ξηρός, με έντονη ηλιοφάνεια και δροσερούς ανέμους τη νύχτα.

Ο καιρός κατά τους μήνες του τρυγητού, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, υπήρξε ιδανικός για την ομαλή ωρίμανση όλων των ποικιλιών και ειδικά των πιο όψιμων.

Ερυθροί οίνοι με ιδανικό αλκοόλ, ισορροπημένες οξύτητες, υψηλή συγκέντρωση ανθοκυακών και στρογγυλές τανίνες από πολύ υγιή σταφύλια με μέτριες προς χαμηλές αποδόσεις, ήταν το αποτέλεσμα του φετινού τρύγου στα Μετέωρα.

Γενικότερα, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια εξαιρετική σοδειά για την ωρίμανση των ελληνικών ποικιλιών: για φρέσκα και τραγανά λευκά κρασιά και φρουτώδη και στρογγυλά ερυθρά.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Την άνοιξη αρκετές βροχές. Το καλοκαίρι επικράτησαν υψηλές θερμοκρασίες με επίπεδα υγρασίας χαμηλά. Φυσιολογικές συνθήκες για την ωρίμανση. Ζεστός καιρός με ελάχιστες βροχοπτώσεις κατά την περίοδο του τρυγητού.

Παρατηρείται αύξηση της απόδοσης των αμπελώνων σε ποσοστό περίπου 15% σε σχέση με πέρυσι.

Η ποιότητα των σταφυλιών είναι σαφώς ανώτερη από την περσινή. Τα σάκχαρα σε υψηλότερα επίπεδα από πέρυσι.

Οι τιμές αγοράς των σταφυλιών κυμάνθηκαν στα περυσινά επίπεδα, συγκεκριμένα από 40 έως 65 λεπτά/ κιλό.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΛΟΚΡΙΔΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Ο τρύγος ξεκίνησε τις πρώτες μέρες του Αυγούστου με τις λευκές ξένες ποικιλίες, συνεχίστηκε με τις ελληνικές και τελείωσε με τις ερυθρές, ακολουθώντας μία φυσιολογική ωρίμανση, μέχρι να ολοκληρωθεί το τελευταίο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου.

Η υγιεινή κατάσταση των σταφυλιών ήταν καλή και οι συνθήκες ωρίμανσης εξελίχθηκαν ευνοϊκά, με τα μέχρι τώρα στοιχεία να δείχνουν μια πολύ καλή σύνθεση και ποιότητα κρασιών.

Για ακόμη μια χρονιά κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε τον αυξημένο πληθυσμό των κοπαδιών αγριοχοιρών πλέον, που προκάλεσαν απώλεια μεγάλου ποσοστού της σοδειάς.

Οι στρεμματικές αποδόσεις κυμάνθηκαν σε παρόμοια δηλαδή επίπεδα με την προηγούμενη χρονιά.

ΑΤΤΙΚΗ

Κάντζα

Ο χειμώνας ήταν σχετικά ψυχρός και με ικανοποιητικές βροχοπτώσεις.

Οι σχετικά χαμηλότερες μέσες θερμοκρασίες του Μαρτίου και Απριλίου οδήγησαν στην οψιμότερη άνθιση των αμπελιών κατά 13 ημέρες σε σχέση με την μέση ημερομηνία άνθισης.

Σημαντική επίδραση στο ύψος των αποδόσεων και την ποιότητα των σταφυλιών, είχαν οι βροχοπτώσεις στο διάστημα Απριλίου-Αυγούστου αλλά και η πολύ καλή και επίκαιρη κατανομή τους μέσα στο διάστημα αυτό με

αποτέλεσμα τον καλό εφοδιασμό των πρέμνων σε νερό, ώστε να ανταπεξέλθουν στην ξηρή και θερμή περίοδο που ακολούθησε μέχρι τον τρυγητό, ευτυχώς χωρίς καύσωνες.

Ο τρυγητός ξεκίνησε με 10 ημέρες καθυστέρηση σε σχέση με το 2018.

Τα σταφύλια ήταν απολύτως υγιή και με πολύ καλή τεχνολογική ωριμότητα.

Οι οίνοι που παρήχθησαν είναι αρωματικοί και τυπικοί της κάθε ποικιλίας.

Ανάβυσσος

Ο χειμώνας, σχετικά ψυχρός, χαρακτηρίστηκε από αυξημένες για την περιοχή βροχοπτώσεις, οι οποίες συνεχίστηκαν μέχρι και την αρχή του καλοκαιριού. Η έκπτυξη των οφθαλμών και η ανθοφορία πραγματοποιήθηκαν σχετικά αργά δίνοντας μας ενδείξεις για μία όψιμη χρονιά.

Η εικόνα ανατράπηκε με τις ζέστες του Ιουλίου σε συνδυασμό με τους συνεχείς βοριάδες που κυριάρχησαν τον Αύγουστο, προκαλώντας σχετική επιτάχυνση και ανομοιομορφία στα τελευταία στάδια της ωρίμασης.

Ποσοτικά φέτος η παραγωγή κυμάνθηκε στα συνηθισμένα για την περιοχή επίπεδα.

Ο φετινός τρύγος έδωσε σταφύλια υγιή με εξαιρετικό οργανοληπτικό χαρακτήρα για όλες τις ποικιλίες.

ΒΟΙΩΤΙΑ

Αρχικά ο χειμώνας ήταν φυσιολογικός με σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες. Υπήρξαν αρκετές βροχοπτώσεις, ιδιαίτερα στην περίοδο της άνοιξης, οι οποίες όμως δεν δημιούργησαν κάποια δυσκολία κατά τη διάρκεια του τρύγου.

Τους καλοκαιρινούς μήνες, δεν υπήρξαν καύσωνες και το φυτό δεν στερήθηκε νερού λόγω των βροχοπτώσεων της άνοιξης.

Η φετινή χρονιά ήταν όψιμη με καθυστέρηση 7 έως 10 ημέρες, αναλόγως την ποικιλία, θυμίζοντας παλαιούς φυσιολογικούς τρύγους. Ως συνέπεια είχαμε στα λευκά μια σωστή ωρίμανση με καλές οξύτητες και σωστή ισορροπία ανάμεσα σε αλκοόλ και οξύτητα. Στα ερυθρά, έχουμε εξαιρετική φαινολική ωρίμανση, κρασιά με πλούσιες τανίνες και καλή δομή. Γενικά όπως στα λευκά, έχουμε πολύ καλή ισορροπία.

Αν και υπάρχει μείωση στην ποσότητα των σταφυλιών της τάξης του 10% - 15%, φαίνεται πως είναι η καλύτερη χρονιά των τελευταίων 5 ετών.

Όλα δείχνουν ότι τα φετινά κρασιά θα έχουν μεγάλη αντοχή στην παλαίωση και στην εξέλιξη στον χρόνο.

ΕΥΒΟΙΑ

Το καλοκαίρι ήταν ήπιο και ξηρό χωρίς βροχές, τόσο ο Ιούνιος όσο και ο Ιούλιος ήταν δροσεροί μήνες. Ο περκασμός παρατηρήθηκε με καθυστέρηση 2 εβδομάδων περίπου.

Η έναρξη του τρυγητού (μέσα Αυγούστου), όσο και η συνέχειά του ολοκληρώθηκε χωρίς καθόλου βροχή.

Δεν παρατηρήθηκαν καθόλου κρούσματα από μυκητολογικές ασθένειες του αμπελιού λόγω του ξηρού καλοκαιριού, με αποτέλεσμα το πολύ καθαρό σταφύλι άψογης υγιεινής.

Οι ποσότητες των σταφυλιών κυμάνθηκαν στα φυσιολογικά επίπεδα των αποδόσεων που γνωρίζουμε.

Οι τιμές διατηρήθηκαν σταθερές με το 2018, χωρίς καμία διακύμανση σε κανένα σταφύλι.

Σε γενικές γραμμές μπορούμε να χαρακτηρίσουμε το 2019, ως μια σπουδαία χρονιά για όλους τους τύπους κρασιών.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

NEMEA

Ο χειμώνας και η άνοιξη, με συνηθισμένες για την περιοχή χαμηλές θερμοκρασίες, χαρακτηρίστηκαν από συνεχείς βροχοπτώσεις οι οποίες φάνηκε ότι συντέλεσαν στην οψιμότητα που εμφάνισε η χρονιά σε όλα τα στάδια της ωρίμασης.

Η κατάσταση δεν ανατράπηκε ούτε με τη ζέση και την ξηρασία που επικράτησαν τους καλοκαιρινούς μήνες και το Σεπτέμβρη, οι οποίες όμως

με τη σειρά τους εξασφάλισαν την υγιεινή του μεγαλύτερου μέρους της σταφυλοπαραγωγής ως τον τρυγητό.

Οι αποδόσεις κυμάνθηκαν στα συνηθισμένα για την περιοχή επίπεδα με μέσο όρο τα 800 kg/στρ.

Υγιή και γευστικά σταφύλια, με χαρακτηριστικό της χρονιάς τις υψηλές οξύτητες, μας έχουν δώσει μέχρι στιγμής λευκούς νέους οίνους αρωματικούς, πλούσιους, με πολύ καλή έκφραση του ποικιλιακού χαρακτήρα.

Αν και είναι νωρίς ακόμα για να εκτιμήσουμε τη χρονιά στους ερυθρούς οίνους, οι πρώτες εντυπώσεις είναι πολύ καλές. Οι νέοι οίνοι που βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της ζύμωσης παρουσιάζουν φρουτώδη αρώματα, καλό χρώμα, υψηλές οξύτητες και καλή φαινολική δομή.

ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

Ο χειμώνας ήταν ψυχρός με αρκετή παγωνιά μέχρι και τον Μάρτιο και πολύ βροχερός με αποκορύφωμα τις πλημμύρες του Ιανουαρίου που καταγράφηκαν 268 mm βροχής.

Το καλοκαίρι ήταν σχετικά ζεστό και ξηρό. Η μέση θερμοκρασία δεν ξεπέρασε τους 24°C τον Αύγουστο, ο δε ψυχρότερος Σεπτέμβριος ευνόησε με την ηλιοφάνεια και τον δροσερό καιρό, την ωρίμανση του Μοσχοφίλερου.

Ο τρυγητός του Μοσχοφίλερου ξεκίνησε την 1^η Οκτωβρίου και διεκόπη από μια βροχή στις 4/10, που καθυστέρησε μεν τον τρυγητό, εξασφάλισε όμως, χάρις στις ιδανικές συνθήκες που ακολούθησαν μέχρι και σήμερα, την εξαιρετική ωρίμανση των σταφυλιών και την βεβαιότητα για την παραγωγή άριστων οίνων Μοσχοφίλερου.

ΠΛΑΓΙΕΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Όψιμη χρονιά που έφερε το χρόνο τρυγητού στις ημερομηνίες του πρόσφατου παρελθόντος ξεκινώντας τέλη Αυγούστου με τις πρώιμες ποικιλίες και κλείνοντας με τον Ροδίτη των ορεινών πλαγιών στα τέλη Οκτωβρίου.

Οι συνεχείς βοριάδες του καλοκαιριού επηρέασαν σημαντικά την πορεία ωρίμανσης με αποτέλεσμα στα διάφορα μικροκλίματα να έχουμε

διαφοροποιήσεις στην πορεία ωρίμανσης των αμπελοτοπιών αλλά και αντίστοιχων ποικιλιών.

Το γενικό κύριο χαρακτηριστικό της εσοδείας του 2019 είναι πάντως τα απολύτως υγιή σταφύλια, η εξαιρετική ποιότητα και οι πολύ υψηλές οξύτητες που δίνουν κρασιά φρουτώδη, δροσερά και σταθερά χρώματα και ικανότητα παλαιώσης.

Ίσως η καλύτερη χρονιά όλων των τελευταίων χρόνων τόσο ποσοτικά και οπωσδήποτε ποιοτικά. Σε αυτό συνέβαλλε η καλή τροφοδοσία με νερό των φυτών την περίοδο χειμώνα – άνοιξης, το καλοκαίρι με τους συνεχείς βοριάδες που απαγόρευσαν την ανάπτυξη ασθενειών και οδήγησαν τα φυτά στα ποιοτικά όρια στρεσαρίσματος.

ΗΛΕΙΑ

Οι καιρικές συνθήκες στη διάρκεια του χρόνου που πέρασε χαρακτηρίστηκαν από έναν κανονικό χειμώνα με ικανοποιητικές βροχοπτώσεις το Φθινόπωρο και την Άνοιξη. Την καλοκαιρινή περίοδο και μέχρι σήμερα ο καιρός δεν παρουσίασε ακραία κλιματικά φαινόμενα, με θερμοκρασίες σταθερά υψηλότερες του 2018 και με δύο σύντομες εξάρσεις που, όμως, δεν έφτασαν τα όρια του καύσωνα.

Κατά την περίοδο του Τρύγου, ο οποίος φέτος ήταν κατά ένα δεκαήμερο περίπου οψιμότερος εκείνου του 2018.

Η παραγωγή για το έτος 2019 είναι αυξημένη σε σχέση με το 2018, με σταφύλια εξαιρετικής ποιότητας και υψηλές οξύτητες. Οι προσβολές από περονόσπορο, ωίδιο και ευδεμίδα ήταν ελάχιστες.

Ο τρύγος του 2019 στην περιοχή του Ν. Ηλείας αναμένεται τελικά να είναι ποιοτικά πάρα πολύ καλός για όλες τις ποικιλίες. Αναμένονται κρασιά πολύ καλής ποιότητας με ελαφρά υψηλότερους αλκοολικούς τίτλους και υψηλές οξύτητες. Τοπικές εξαιρέσεις, θετικές ή αρνητικές, δεν αναμένεται να επηρεάσουν τη γενική εικόνα.

Οι τιμές των σταφυλιών αναμένονται να κινηθούν στα ίδια με πέρυσι επίπεδα ή ελαφρά αυξημένες.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Η έλλειψη σοβαρών κυμάτων καύσωνα μέχρι και το πρώτο μισό του καλοκαιριού βοήθησε ιδιαίτερα την ωρίμανση υγιών καρπών.

Κατά το δεύτερο μισό οι θερμοκρασίες άρχισαν να αυξάνονται περαιτέρω αλλά σταδιακά, με τις υψηλότερες μέσες του καλοκαιριού να σημειώνονται μέσα στον Αύγουστο.

Η ωρίμανση συνεχίστηκε με αργούς ρυθμούς και πολύ ικανοποιητικά, χωρίς απρόοπτα, γεγονός που κατέστη δυνατόν και λόγω των παρατεταμένων δροσερών μετεμιών που ξεκίνησαν παράλληλα με τις υψηλότερες θερμοκρασίες του Αυγούστου και συνεχίστηκαν στη διάρκεια του τρυγητού που ξεκίνησε τέλη Αυγούστου (πολύ όψιμα σε σχέση με προηγούμενες χρονιές).

Προβλέπεται αύξηση της παραγωγής γύρω στο 10% σε σχέση με πέρσι και πολύ υψηλή ποιότητα στους παραγόμενους οίνους.

ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΑΜΟΣ

Ο τρυγητός του 2019 στη Σάμο, ξεκίνησε κανονικά στις 5 Αυγούστου και ολοκληρώθηκε στις 2 Οκτωβρίου, στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές του νησιού.

Χαρακτηριστικό της φετινής χρονιάς ήταν η μέτρια σε ποσότητα (χαμηλότερη από την αναμενόμενη) σταφυλική παραγωγή και οι ικανοποιητικοί βαθμοί σακχάρων, πράγμα που ευνοεί την οινοποίηση των γλυκών οίνων.

Τα ξηρά παραγόμενα κρασιά έχουν ικανοποιητική οξύτητα και πλούσιο αρωματικό χαρακτήρα.

Γενικά, από άποψη ποιότητας, η χρονιά είναι εξαιρετική και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Οι καιρικές συνθήκες που επικράτησαν ήταν ευνοϊκές σε όλο το φάσμα της καλλιέργειας. Σημειώθηκαν επίσης ικανοποιητικές χειμερινές βροχοπτώσεις και μέτριες καλοκαιρινές θερμοκρασίες.

Η οινική παραγωγή προδιαγράφεται ως πολύ καλή ποιοτικά και ικανή να καλύψει τις υφιστάμενες ανάγκες αγοράς.

ΚΩΣ

Καθ' όλη την διάρκειά του τρύγου επικρατούσε ηλιοφάνεια, βόρειοι άνεμοι και κανονικές προς υψηλές θερμοκρασίες.

Η παραγωγή των αμπελώνων ήταν αυξημένη κατά 20% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Τα σταφύλια είχαν κανονική ωρίμανση για τις λευκές ποικιλίες και αργή ωρίμανση για τις ερυθρές ποικιλίες.

Δεν εμφανίστηκαν ασθένειες που να προκαλέσουν αλλοιώσεις στην ποιότητα των σταφυλιών.

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Η χρονιά χαρακτηρίστηκε από την σημαντική βροχόπτωση κατά τους μήνες Νοέμβριο-Μάρτιο και από τους έντονους ανέμους στο τέλος Μαρτίου και κυρίως στις αρχές Απριλίου. Από τη μία η σημαντική βροχόπτωση που αποτελεί ρεκόρ των τελευταίων ετών βοήθησε την ανάπτυξη και τη διαβίωση των φυτών μετά από μια ιδιαίτερα άνομβρη χρονιά (2018). Από την άλλη οι θυελλώδεις άνεμοι επηρέασαν την ήδη χαμηλά προσδοκώμενη παραγωγή λόγω του στρες των φυτών κατά τη προηγούμενη χρονιά. Οι ψυχροί βόρειοι άνεμοι στο τέλος του Μαρτίου και κυρίως οι νοτιοδυτικοί ζεστοί στο πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου επηρέασαν την έκπτυξη των οφθαλμών και προκάλεσαν σημαντικές ζημιές στην ανάπτυξη των νέων βλαστών. Κάποιες περιοχές όπως το Ακρωτήρι επηρέαστηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό από τις υπόλοιπες.

Οι θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης κυμάνθηκαν σε ήπια επίπεδα και χαμηλότερα σε σύγκριση με τις τελευταίες σοδειές. Αυτό ευνόησε μια καλή και ισορροπημένη ωρίμανση και οδήγησε σε ωριμότερο αλλά στα φυσιολογικά πλαίσια τρύγο.

Η συνολική παραγωγή κυμάνθηκε σε δραματικά χαμηλά επίπεδα. Είναι η χαμηλότερη παραγωγή των τελευταίων 25 χρόνων. Το σύνολο στο νησί ξεπέρασε τους 1100 τόνους ενώ πρόκειται για τη 4η συνεχή χρονιά με σημαντική πτώση της παραγωγής. Το 2018 το νησί παρήγαγε 1800 τόνους. Η ποιότητα της πρώτης ύλης παρά τις ασυνήθιστες για τη περιοχή βροχές ήταν καλή στις περισσότερες των περιπτώσεων, Η χρονιά φαίνεται ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και οι οίνοι αντιπροσωπεύουν τη χρονιά παρουσιάζοντας

έναν χαρακτήρα διαφορετικό των προηγούμενων ετών. Η έλλειψη υψηλών θερμοκρασιών οδήγησε σε ισορροπημένη ωρίμαση με υψηλή οξύτητα, έντονο αρωματικό δυναμικό και δίχως τη ταννικότητα του 2018 ή του 2016.

Οι τιμές των σταφυλιών παρά την δραματικά χαμηλή σοδειά και τον έντονο ανταγωνισμό συγκρατήθηκαν στα επίπεδα του 2018 με ελάχιστες εξαιρέσεις.

ΠΑΡΟΣ

Βαρύς χειμώνας, με πάρα πολλές βροχές ενώ το καλοκαίρι ήταν ήπιο δίχως καύσωνες και με αρκετά μελιτέμια. Ο τρύγος ξεκίνησε πρώιμα στις 5 Αυγούστου και τελείωσε στις 23 Σεπτεμβρίου. Καθ' όλη την διάρκειά του επικρατούσε ηλιοφάνεια, βόρειοι άνεμοι και κανονικές για την εποχή τιμές θερμοκρασίας και υγρασίας τις βραδινές ώρες.

Η παραγωγή των αμπελώνων ήταν μειωμένη κατά 50 έως 60% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά εξαιτίας των ισχυρών ανέμων κατά την περίοδο της άνθησης.

Η ποιότητα των σταφυλιών ήταν εξαιρετική και έδωσε κρασιά με υψηλούς αλκοολικούς τίτλους σε λευκές και ερυθρές ποικιλίες και υψηλές οξύτητες και πλούσιο άρωμα.

Οι τιμές των σταφυλιών αυξήθηκαν έως και 50% σε σχέση με πέρσι.

ΚΡΗΤΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Την περίοδο της ωρίμανσης επικράτησαν κανονικές θερμοκρασίες με ελάχιστες βροχοπτώσεις, με αποτέλεσμα η ποιότητα των σταφυλιών να είναι σε πολύ υψηλό επίπεδο.

Η ποσότητες στις λευκές ποικιλίες ήταν σε κανονικά επίπεδα, ενώ στις ερυθρές ποικιλίες ήταν μικρότερες.

Από τις πρώτες ενδείξεις, η ποιότητα στα λευκά θα είναι αρκετά καλή και στα ερυθρά εξαιρετική.